

Z A P I S N I K
sa 69. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 23. decembra 2019. godine

Sjednica je počela u 11.00 časova.

Sjednici je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Luidž Škrelja, Dragutin Papović, Miloš Nikolić, Nada Drobnjak, Nela Savković Vukčević, Ervin Ibrahimović, Branka Bošnjak, Jovan Jole Vučurović i Miodrag Lekić.

Sjednici Odbora su, takođe, prisustvovali Srđan Darmanović, ministar vanjskih poslova i državni sekretar u Ministarstvu vanjskih poslova, Miodrag Kankaraš, generalni sekretar Ministarstva vanjskih poslova i šef Kabineta ministra vanjskih poslova Đorđe Janković.

Sjednici je, takođe, prisustvovao i poslanik Nedžad Drešević, shodno članu 55 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Sjednici su prisustvovali i službenici Odbora: sekretar mr Jasmin Bojadžić, kao i savjetnice Vanja Čabarkapa i Iva Lakićević.

Sjednici su prisustvovali i predstavnici medija.

Nakon jednoglasno usvojenog predloga za dopunu dnevnog reda, za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Kontrolno saslušanje ministra vanjskih poslova prof. dr Srđana Darmanovića, na temu :“Analiza funkcionisanja diplomatsko – konzularnih predstavništava Crne Gore, sa akcentom na prava i dužnosti diplomata i drugih zaposlenih u Ministarstvu vanjskih poslova i diplomatsko – konzularnim predstavništvima“.**

Prva tačka dnevnog reda: *Kontrolno saslušanje ministra vanjskih poslova prof. dr Srđana Darmanovića, na temu: “Analiza funkcionisanja diplomatsko – konzularnih predstavništava Crne Gore, sa akcentom na prava i dužnosti diplomata i drugih zaposlenih u Ministarstvu vanjskih poslova i diplomatsko – konzularnim predstavništvima*

Nakon uvodnih napomena predsjednika Odbora Andrije Nikolića, ministar vanjskih poslova Srđan Darmanović kratko je informisao prisutne o funkcionisanju crnogorske diplomatsko – konzularne mreže, nakon čega je fokus izlaganja bio na konkretnim pitanjima koja se tiču saopštenja ambasadora: Miodraga Vlahovića, Nebojše Kaluđerovića i Željka Perovića, te na izvještaj Državne revizorske institucije.

U uvodnom dijelu izlaganja, ministar vanjskih poslova Srđan Darmanović podsjetio je da Crna Gora ima 28 ambasada, šest stalnih misija i četiri generalna konzulata, te da je u planu otvaranje ambasada u Holandiji i Danskoj. Od obnove nezavisnosti 2006. godine, diplomatska mreža, u koordinaciji sa MVP, pružila je značajan doprinos promociji Crne Gore kao međunarodno priznate, suverene države i ostvarivanju vanjskopolitičkih ciljeva koje je definisala Vlada. Ističući učešće Crne Gore u 30 regionalnih inicijativa, jednogodišnje predsjedavanje Centralno-evropskom inicijativom tokom naredne godine kao i Fondom za Zapadni Balkan, te izbor Crne Gore za članicu Ekonomskog i socijalnog savjeta UN na trogodišnji period od 2020-2022, kao i predan rad na razgraničenju, Darmanović je ukazao na značajan doprinos rada naših DKP-a afirmaciji međunarodnog ugleda i statusa Crne Gore.

Na pitanje o saopštenju ambasadora: Miodraga Vlahovića, Nebojše Kaluđerovića i Željka Perovića, ministar Darmanović je saopštio da je MVP pozvalo ambasadore na konsultacije, tokom kojih je postignuta saglasnost da njihova reakcija nije bila u skladu sa standardom i dobrom praksom u vršenju diplomatske dužnosti, što je rezultiralo pokretanjem disciplinskog postupka u nadležnosti Disciplinske komisije Vlade Crne Gore, shodno Zakonu o vanjskim poslovima.

Analizirajući izvještaj Državne revizorske institucije, Darmanović je naglasio da je posljednji izvještaj neuporedivo bolji u odnosu na prethodne, apostrofirajući da je Ministarstvo odmah preduzelo aktivnosti u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, koje se odnose na rad predstavništava u Italiji, Vatikanu i Njemačkoj. Takođe, ministar je istakao da se preporuke DRI najvećim dijelom odnose na kašnjenja u dostavljanju dokumentacije i na manje formalne nedostatke, te da nije konstatovana zloupotreba finansijskih sredstava u bilo kojem DKP-u. Ministarstvo će i u narednom periodu nastaviti da unaprijeđuje način poslovanja kao i transparentnost u raspolaganju finansijskim sredstvima, zaključio je Darmanović.

U dijelu predviđenom za komentare i pitanja članova Odbora, poslanik Jovan Vučurović konstatovao je da je stav Mirne Nikčević refleksija stava režima, koji daje podsticaj ekstremističkom naboju. Kako je istakao, još uvijek nema rezultata u vezi sa odgovornošću trojice ambasadora, koji su postupkom plaćanja kazne savjetnici, podržali fašističke izjave, te uputio pitanje ministru Darmanoviću šta je Ministarstvo vanjskih poslova uradilo u cilju sankcionisanja neprimjerenog postupka ambasadora. U nastavku izlaganja poslanik Vučurović je iskazao interesovanje na temu da li Ministarstvo vanjskih poslova finansira udruženje koje predstavlja g. Milenko Perović, kao i ekstremističko udruženje „Krstaš“. Ukoliko ambasadori nastave da budu dio Ministarstva vanjskih poslova, Vučurović je naglasio da će to biti indikator da Ministarstvo podržava sporne stavove i postupke.

Poslanica Branka Bošnjak kazala je da najveći broj ljudi u okviru diplomatsko-konzularne mreže nije dostojan vršenja te funkcije, te da se radi o partijskim vojnicima. Riječ nije o ishitrenom, već o ciljanom postupku trojice ambasadora, konstatovala je Bošnjak, definišući isti kao dio državnog projekta. U nastavku izlaganja istakla je da je neprihvatljivo da na čelu diplomatskog predstavništva bude čovjek koji ne podnosi izvještaj o svojoj imovini, ukazujući na ambasadora Miodraga Vlahovića. Poslanica je uputila pitanje ministru ko čini

Disciplinsku komisiju Vlade Crne Gore, te koju bi sankciju predložio ministar u odnosu na odgovornost trojice ambasadora.

Poslanik Miodrag Lekić konstatovao je da se radi o skandalu nesvojstvenom ozbiljnoj diplomatiji, sa šovinističkim porukama i govorom mržnje. Ukazao je na dva moguća objašnjenja postupka trojice ambasadora, koji predstavlja povredu kako forme tako i sadržine. Prvu hipotezu definisao je kao političku investiciju, odnosno anticipiranje aktuelne farse. Drugo objašnjenje, kazao je Lekić, može se ogledati u scenariju službi koje su poznate u kombinacijama savjetnika, mafije, plaćenih novinara. Poslanik Lekić konstatovao je da se šalje sumorna slika diplomatije.

Poslanica Branka Bošnjak iskazala je interesovanje u odnosu na aferu u vezi sa transportom narkotika putem diplomatske pošte, te uputila pitanje ministru Darmanoviću šta je razrješenje tog slučaja.

U dijelu predviđenom za odgovaranje na pitanja i komentare poslanika, ministar vanjskih poslova kazao je da on postupa poštujući zakon, te je i njegova reakcija bila u skladu sa diplomatskom službom. Ambasadori su, kako je saopštio, pozvani na konsultacije i Ministarstvo vanjskih poslova je preduzelo mjere predviđene članom 112 Zakona, odnosno pokretanje disciplinskog postupka za težu povredu radne dužnosti. Disciplinski postupak ne predviđa bilo kakve predloge od strane ministra, već se predaje Disciplinskoj komisiji Vlade Crne Gore, nadležnoj za dalje postupanje po tom pitanju. Odgovarajući na pitanje poslanika Vučurovića, ministar je kazao da se udruženja ne finansiraju, te da je budžet Ministarstva vanjskih poslova transparentan. Na temu kadrova u diplomatiji, kazao je da u svim državnim službama ima manje i više sposobnih ljudi, ističući da diplomatska služba ne predstavlja loš dio naše zemlje, te da nema mjesta generalizaciji.

Predsjednik Odbora Andrija Nikolić istakao je da niko ne može koristiti institucije Crne Gore za iznošenje ličnih stavova, te konstatovao da su ambasadori prekršili standard dobre diplomatske prakse, zbog čega su prihvatili odgovornost. Nikolić je apostrofirao da su se ambasadori, u saopštenju, ogradili od merituma onoga što je nalaz Ministarstva vanjskih poslova, u odnosu na službenicu koja se oglašila o profesionalne standarde diplomatske službe.

Poslanik Dragutin Papović, kazao je da je već konstatovano da su službenica u ambasadi Turske, a potom i trojica ambasadora neprimjereno reagovali, ali i naglasio da postupak ne treba označiti kao politiku cjelokupnog Ministarstva vanjskih poslova. Nadležne institucije treba do kraja da odrade svoj posao, istakao je Papović, uz konstataciju da aktuelni incident ne mijenja suštinu rada Ministarstva. Na temu nalaza Državne revizorske institucije, podsjetio je da je izvještaj pozitivan, uz ograde od tri DKP gdje je uslovan, te da je bolji od prethodnog. Ministarstvo vanjskih poslova postupalo je u skladu sa propisima, zaključio je Papović.

Poslanik Ervin Ibrahimović saglasio se da su trojica ambasadora izašli iz dobre diplomatske prakse. U nastavku izlaganja, istakao je da Crna Gora ima izvanrednu međunarodnu promociju, dobru regionalnu saradnju i dobrosusjedske odnose. Pohvalio je kontinuitet Ministarstva vanjskih poslova u pogledu otvaranja novih diplomatsko-konzularnih

predstavništava, te jačanje saradnje sa dijasporom. Aktivnost naših zvaničnika izvan zemlje kao i stranih zvaničnika u Crnoj Gori, predstavlja najbolju potvrdu da je Crna Gora na pravom putu, konstatovao je Ibrahimović.

Poslanik Luidž Škrelja, na temu aktuelnog incidenta, naglasio je da je ministar Darmanović preduzeo sve mjere koje su mu bile na raspolaganju.

Poslanica Nada Drobnjak podržala je pilot projekat planiranja korištenja sredstava od strane samog diplomatskog predstavništva koja su opredijeljena u okviru budžetskih sredstava Ministarstva. Na temu incidenta u koji su uključeni savjetnica u Ambasadi u Turskoj kao i trojica ambasadora, konstatovala je da je ministar učinio sve u skladu sa zakonom. U zaključku, poslanica je naglasila da ne podržava postupak ambasadora jer su iskočili iz svojih prava i obaveza, apostrofirajući da je Ministarstvo vanjskih poslova dalo jasan odgovor.

Generalni sekretar u Ministarstvu vanjskih poslova Miodrag Kankaraš dao je dodatna pojašnjenja u vezi sa funkcionisanjem diplomatsko-konzularnih predstavništava, kao i nalazima Državne revizorske institucije. Negativni primjeri ukazali su na propuste u zakonskim rješenjima Zakona o vanjskim poslovima te, kako je kazao, nastojeće se da se u narednom periodu izvrše izmjene u tom dijelu. Osvrćući se na izjave savjetnice u Ambasadi u Turskoj, kazao je da je karijera Mirne Nikčević u Ministarstvu vanjskih poslova završena. Kankaraš je naglasio da se Ministarstvo, u odnosu na postupak trojice ambasadora, kretalo u zakonskim okvirima.

Na temu izvještaja Državne revizorske institucije, Kankaraš je kazao da je uslovna ocjena data za četiri DKP-a, a pozitivno mišljenje za Ministarstvo vanjskih poslova, što je indikator vidnog napretka u finansijskoj disciplini DKP i Ministarstva vanjskih poslova. Finansijski pokazatelji u nalazu Državne revizorske institucije, konkretno za Rim, Vatikan i Frankfurt, odnose se isključivo na različito tumačenje Uredbe Vlade Crne Gore o posebnim naknadama. Stim u vezi, Kankaraš je istakao da je uvažena preporuka DRI i Uredba izmijenjena u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima. Finansijskih malverzacija nije bilo, već je riječ o nepoštovanju rokova za dostavljanje izvještaja. Na temu pilot projekta generalni sekretar saopštio je da će od 1. januara 2021. godine svaki DKP biti posebna potrošačka jedinica, što će omogućiti mnogo lakšu kontrolu. Takođe, informisao je prisutne da se mjere koje Disciplinska komisija Vlade Crne Gore može izreći u konkretnom slučaju, mogu manifestovati kroz prestanak radnog odnosa, zabranu odlaska na mandat u periodu od najmanje dvije godine ili kroz novčanu kaznu u iznosu od 30%.

Poslanica Branka Bošnjak okarakterisala je kao simptomatično da zakup rezidencije ambasadora bude skuplji nego zakup ambasade, kao i slučaj Ambasade u Vatikanu koja je otpisala određenu imovinu prilikom popisa, ne navodeći šta je predmet otpisivanja, a riječ je o imovini u vrijednosti od nekoliko desetina hiljada eura što, kako je kazala, ukazuje na neregularno poslovanje. Bošnjak je uputila ministru pitanje da li on lično osuđuje ponašanje ambasadora Vlahovića, koji ne dostavlja svoj imovinski karton, te da li Odbor ima pravo da ga pozove da govori na tu temu i da li se može opozvati saglasnost članova Odbora da neko takav predstavlja Crnu Goru.

Ekscesa ima, kazao je predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić, ali i dodao da oni posljedično, kroz institucionalne angažmane, bivaju sankcionisani.

Na pitanje o neprijavlivanju imovine ambasadora Vlahovića, ministar Darmanović saopštio je da je taj slučaj, takođe, sankcionisan u skladu sa zakonom, te prijavljen Agenciji za sprečavanje konflikta interesa. Prema posljednjoj informaciji iz Agencije, ambasador Vlahović ažurnije se odnio prema toj obavezi, saopštio je ministar. Odgovarajući na pitanje poslanice Bošnjak, Darmanović je podsjetio da se sporni slučaj dogodio prije mandata aktuelne vlade, te da akteri nijesu bili službenici Ministarstva vanjskih poslova, već špediteri koji su adekvatno sankcionisani.

Poslanik Jovan Vučurović kazao je da se nijesu dobili krucijalni odgovori od Ministarstva vanjskih poslova, što ga navodi na zaključak da iza trojice ambasadora stoji neko ko ih štiti od sankcija koje ih sleduju, u skladu sa zaslugama. Postupak ambasadora refleksija je državne politike Crne Gore, podvukao je Vučurović.

Poslanik Miloš Nikolić naglasio je da politika Demokratske partije socijalista ne zasniva svoju politiku na antisrpskoj politici.

Poslanik Miodrag Lekić kazao je da je postojala tendencija da se incident svede na formalni prestup, ali da je neophodno ispravno okvalifikovati sadržaj, koji je definisao kao huškački. Lekić je sugerisao da bi predstavnici Odbora trebali da pruže pomoć Komisiji kao i da traže da budu informisani o zaključku iste. Dakle, kako je istakao, Odbor bi trebao da ima aktivnu ulogu u ovom ishodu.

Predsjednik Odbora Andrija Nikolić iskazao je svoju saglasnost u odnosu na predlog poslanika Lekića, da u određenoj formi izvještaja ili zaključka Skupština Crne Gore bude obaviještena o temi sjednice, te da će kolegijum predsjednika Skupštine, u okviru kojeg djeluju svi poslanički klubovi, donijeti odluku da li će o istoj temi raspravljati poslanici. Saglasni smo da je riječ o propustu koji se u perspektivi ne bi smio dozvoliti u okviru naše diplomatsko-konzularne mreže, zaključio je Nikolić.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 13:00 časova.

SEKRETAR ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Andrija Nikolić